בעזרת השם יתברך

# אשי ישראל

השיעור השבועי

מפי פורינו הרה"צ
רבי **יצחק שמואל אהרן לעזער** שליט"א

גליון
**ת"ס**

פרשת
**פקודי - החודש**
תשפ"ה

**השיעור נמסר ביום ד', בשעה 23:30, ניתן להאזין בקו:**
**בארץ ישראל: 077-2233-223, בארה"ב: 845-510-6314**

חסדי השם יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת **פְּקוּדֵי - חֲזַק**, מסיימים את ספר שמות, **שַׁבָּת פָּרָשַׁת הַחֹדֶשׁ**, שהיא הפרשה הרביעית מן הד' **פרשיות**; בתחילת ד' הפרשיות, בראש־חודש אדר, הזכרנו את המאמר של הרה"ק ר' פינחס מקוריץ זי"ע: **'הָיִיתִי מִתְגַּעְגֵּעַ לְהַגִּיעַ אֶל הַד' פָּרָשִׁיּוֹת, כְּדֵי לְהִתָּרָאוֹת יַחַד עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא'**. וזכינו ב"ה לשלוש שבתות מד' הפרשיות - שקלים, זכור ופרה, ועכשיו אנחנו עומדים בסיום - הפרשה הרביעית, ובזה נשלם האור הגדול הטמון בשיחתו של הרה"ק ר' פינחס זי"ע, שהוא ביקש להתראות יחד עם הקב"ה באלו ד' הפרשיות, וה'חותם' של כל הדברים האלו הוא בפרשת **החודש** - שהשנה זה יוצא שבת־קודש **ערב ראש־חודש ניסן**.

נמצא א"כ, שמוטל עלינו החוב להתבונן קצת **'לְאֵיזוֹ קְדֻשָּׁה אֲנַחְנוּ נִכְנָסִים'**, ומה אפשר לנו לקנות מכל הדברים האלה שבאים אלינו מן השמים.

הרי זמנים ועיתים שיש במשך השנה בחיי האדם, הם מתנות עליונות מהקב"ה; זמנים אלו נקראים **"מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ"**, ורביז"ל מסביר (ליקו"מ ח"ב סי' ד) שהעניין **'מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ'** היינו שזה קורא לנו את **הקדושה**, מזמין ומקרב אותנו אל הקדושה, ואדם שזוכה להכניס בעצמו את האור הגדול שיורד בימים ההם - הוא קונה **'קנין נצחי'** בנפשו! ואל יחשוב האדם: 'בסדר, היתה "עוד שבת"... היו ד' פרשיות... ראש חודש ניסן'... כי אדם בא לעולם לפני מספר שנים מסויים, ובכל שנה הוא זוכה לחיות עם זמני־קודש

אלו, הרי זה **'קנין נצחי'** בנפשו!

ועל־כן בוודאי החובה מוטלת עלינו להבין **'מה מביאים לנו'** ו**'מה אפשר לנו לקנות'**, שזה לא "יבוא וילך" סתם...

אצל רבינו הקדוש היתה התמקדות מיוחדת על **'מִדַּת הַהִתְחַדְּשׁוּת'**; רואים את זה מכל הלימודים הקדושים של רבינו, מאיך שהוא היה חי, מכל שיחותיו הקדושות, ודוגמא ראשונה לכך היא השיחה הידועה (חיי־מוהר"ן, סימן רמז): **"חִדּוּשׁ כָּמוֹנִי לֹא הָיָה"**; רבינו כל־כך דיבר ממידת ההתחדשות!

אדם עלול לחשוב: 'בסדר, זו "אחת מהעצות" של רבינו - מידת ההתחדשות'... **זה לא ככה! זוהי עצה שכוללת את כל העצות! כי אם לא יהיה לאדם את מידת ההתחדשות, תמיד יהיה אצלו רפיון וחלישות־כח לכל העצות שיש לנו מרבינו!**

לרבינו ז"ל יש אין־ספור עצות נפלאות - בלימוד התורה, בעבודת התפילה, בקיום מצוות מעשיות, בצדקה וחסד, רבינו הוא אוצר בלום של כל־מיני עצות לכל פרטי החיים, אבל בשביל לזכות באמת לכל אלו העצות, אדם מוכרח לקנות בנפשו את מידת ההתחדשות - **'אני מתחיל עכשיו! אני נעשיתי עכשיו בריה חדשה! אין לי שום עבר כלל!'**... ויותר מזה: לא רק שאין **'לי'** שום עבר כלל, אלא **'כל הבריאה כולה'** אין לה עבר כלל, ועכשיו הכל מתחדש!

אלו דברים עדינים מאד, אבל זהו עניינה של **מידת ההתחדשות**, שזה דבר מוחשי! זה לא כמו 'תרגיל' שאומרים לאדם - 'תחשוב שנולדת מחדש'... זה לא 'משחק'! **הקב"ה הוא "הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית"** (ברכת 'יוצר'), דהיינו: לא רק **'בְּכָל יוֹם'** מתחדשת הבריאה - שזה יכול להיות מובן לאדם, שמגיע יום חדש וישנה התחדשות חדשה, אבל יותר מזה: "בכל יום **'תָּמִיד'**", זאת אומרת "בתוך היום" בעצמו בכל עת ורגע יש 'חידוש הבריאה', וכל העולמות מתחדשים, וכמבואר הרבה בספרי־קודש (ומוסבר בכמה מקומות בדברי האריז"ל גבי תפילות היום, שאינה דומה תפילת מנחה לתפילת, ותפילת שחרית לתפילת ערבית, ובכל פעם זה ענין אחר לגמרי!), שאין דומה רגע אחד לרגע שני במהלך היום, וישנה התחדשות תמידית!

ולפי ההקדמות של רבינו: **בכל נשימה שאדם נושם ישנה התחדשות!** זה נשמע כדבר שהוא למעלה משכלנו, אבל כן הוא ממש! ורבינו היה **דוגמא חיה** לזה, וכמו שאמר רבינו בפירוש: **"לא מבעיא שאינני אומר דברי תורה שאין בהם חידוש, אלא כל נשימה שלי היא עם חידוש! עכשיו אני חי חיים חדשים!"...**

אם אדם זוכה לקבוע בעצמו את המידה הזאת - זה המפתח לכל הקדושות ולכל הלימודים שרבינו רוצה להכניס בנו, כי אם אדם לא זוכה לקבל את הלימוד של התחדשות, הרי הוא עלול ליפול להסתת הסמ"ך־מ"ם, כי הסמ"ך־מ"ם הוא מאד ערמומי, והוא אומר לאדם: 'מה פתאום הגעת עכשיו? אתה רוצה עכשיו ללמוד והתפלל?! הרי אתה כבר בן עשר, עשרים, שלושים, ארבעים, שבעים, ורק עכשיו נזכרת שאתה רוצה לקבוע שיעורי תורה?! איפה היית עד עכשיו?!'... וזה גורם לאדם התרחקות, כי הוא מהרהר 'מה אגיד לו? אכן נזכרתי רק עכשיו'... ובזה הוא גורם לאדם לחשוב: 'זהו, איחרתי את המועד... פספסתי'... אתה ניגש להתפלל - שחרית, מנחה, מעריב; אתה ניגש להתבודד כמה מילים להקב"ה, והוא טוען לעומתך: 'איפה היית עד עכשיו?!'...

מובא בגמרא (גיטין נו.) גבי ר' יוחנן בן זכאי, שכינה את הקיסר בלשון **'מלך'** אף שהוא עדיין לא היה מלך, ואמר לו הקיסר: **'מיחייבת תרי קטלא'** - אתה חייב מיתה משני הכיוונים: **'חדא דלאו מלכא אנא וקא קרית לי מלכא'** - קראת לי 'מלך', ואינני מלך, והרי אתה כמורד במלכות. **'ותו, אי מלכא אנא, עד האידנא אמאי לא אתית לגבאי?!'** - 'שנית, אם אכן אני מלך, מדוע עד עכשיו לא באת אליי'?... וכי נזכרת רק עכשיו?! ואלו הם המילים של הסמ"ך־מ"ם - שזהו הקיסר הזה, שהוא גוי טמא, והוא אומר לאדם: **"איפה היית עד עכשיו?!"...** זוהי הסתת הסמ"ך־מ"ם: 'אתה בא עכשיו להתפלל?! אתה רוצה פתאום להיות רציני?!'...

וכן הוא בכל העבודות שיש - קיום מצוות, צדקה וחסד, מידות האדם, שלום־בית, שהסמ"ך־מ"ם אומר לאדם: 'עכשיו נזכרת?! איפה היית עד עכשיו?!'... והסמ"ך־מ"ם לא מסתפק רק בזה, הוא יודע היטב איך לשבור את האדם... לא רק **'איפה היית עד עכשיו'** - שזה "חצי צרה", אלא **'מה עשית עד עכשיו?! איך התנהלו כל החיים שלך עד עכשיו?!'...** הוא אומר לאדם: מילא לא היית מתפלל ולא לומד, ועכשיו התעוררת לזה, אבל **מה עשית** במקום ללמוד ולהתפלל? איך היו נראים החיים שלך?! במה נכשלת ומה עברת?! איך החרבת רח"ל את הבית שלך בידיך?! ומאיפה אתה לוקח את העזות לגשת ולהתחיל מעכשיו?!'...

על זה בא רבינו הקדוש ומסביר לנו שמידת ההתחדשות כ"כ חזקה, שאדם מחדיר בדעתו **"אני בריה חדשה, ועכשיו נולדתי! ולא רק שעכשיו נולדתי, אלא כל הבריאה כולה נולדה!"...**

ודבר זה מתעורר ביותר בימים אלו, שלפי שיטת רבי יהושע (גמ' ר"ה יא.) שבניסן נברא העולם, הרי ימים

אלו - החל מכ"ה אדר - הם ימי בריאת העולם[א], **בריאה חדשה לגמרי!** ביום הראשון - בריאת שמים וארץ, ביום השני - "יְהִי רָקִיעַ", ביום השלישי (הוא תאריך היום, כ"ז אדר) - "יִקָּווּ הַמַּיִם", "תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא"... **בריאה חדשה!** ואכן, דבר זה שייך ביותר בימים אלו, אבל לפי מה שרבינו מלמד אותנו, זה שייך **בכל יום, בכל עת ובכל שעה!** וימים אלו קובעים בנפשנו את הלימוד הזה, כי אנחנו מציינים זאת על־ידי קריאת פרשת החודש - ראש־חודש ניסן, בריאה חדשה!

ואנו קורין זאת בפרשת השבוע - **פרשת פקודי** (שמות מ, ב): **"בְּיוֹם הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תָּקִים אֶת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד"**; שזה היום השמיני של 'שבעת ימי המילואים' - ראש־חודש ניסן. שבעה ימים לפני־כן, בתאריך **כ"ג אדר**, החלו 'שבעת ימי המילואים', שבו התחילו להקים ולפרק המשכן בכל יום, ולחנך את אהרן ובניו הכהנים בעבודת המשכן, ודיברנו מעניין מעלת הימים האלו[ב] עפ"י מה דאיתא בדברי רבינו ז"ל (ליקו"מ ח"א סי' כב), ששבעת ימי המילואים הם שבעה ימים שבהם מתקרבים לשבעת הרועים, ובכל יום משבעת הימים האלו מתקרבים לרועה נוסף מן שבעת הרועים [לפי־זה היום, יום המישי של שבעת ימי המילואים, זה כנגד אהרן הכהן - אהרן כהנא רבא קדישא].

ואחר שבעה ימים אלו, היום השמיני הוא ראש־חודש ניסן, שהוא יום הקמת המשכן, ועליו איתא בדברי חכמינו הקדושים (בראשית רבה ג, ט): **'עֶשֶׂר עֲטָרוֹת נָטַל בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם'**; ומונים שם במדרש עשרה דברים שהיום הזה הוא **'ראשון'** להם, והנה אנחנו זוכים במתנת־חינם לדעת מרבינו הקדוש - שהוא התקוה של עם ישראל, נשמת משיח צדקנו, ויום־ההולדת של רבינו הוא בר"ח ניסן, אם־כן מובן בפשטות שכל הדברים המובאים בעניין ראש־חודש ניסן כלולים בעניין של רבינו, בכלליות - כל ענין התחדשות הבריאה, וכן העניין שראש־חודש ניסן הוא ראש־השנה לפי דברי רבי יהושע, והוא יום בריאת אדם הראשון - יום השישי של הבריאה, ועל־כן אז רבינו הקדוש הוריד לנו **'עֶשֶׂר עֲטָרוֹת'**, שמקובל אצל אנשי־שלומינו שזה העניין של **עשרה מזמורי תהלים** שגילה רבינו ז"ל, הנקראים **'תיקון הכללי'**, שעליהם אמר רבינו בפירוש (שיחות הר"ן, סי' קמא): **'וְכַמָּה וְכַמָּה צַדִּיקִים גְּדוֹלִים שָׁרְצוּ לַעֲמֹד עַל עִנְיָן זֶה, וְנִתְיַגְּעוּ לִמְצֹא לָזֶה תִּקּוּן גָּמוּר, וּקְצָתָם**

**א.** לשיטת רבי יהושע, יום השישי לבריאה, שבו נברא אדם הראשון, היה בראש חודש ניסן, והוא ראש השנה, ולפי שיחטת רבי אליעזר הוא ר"ח תשרי, ובכ"ה באלול היתה התחלת הבריאה.

**ב.** סעודה שלישית פרשת ויקהל, שבת פרה, תשפ"ה.

**לֹא יָדְעוּ כְּלָל מַהוּ עִנְיָן זֶה, וּקְצָתָם הִתְחִילוּ לֵידַע קְצָת בְּעִנְיַן תִּקּוּן זֶה, וְנִסְתַּלְּקוּ לְעוֹלָמָם בְּאֶמְצַע עוֹסְקָם בָּזֶה וְלֹא גָּמְרוּ. וְלִי עָזַר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁזָּכִיתִי לַעֲמֹד עַל זֶה בִּשְׁלֵמוּת**'; ואלו עשרת המזמורים הם תיקון על הכל!

וזה מקושר ג"כ עם ענין '**התחלת הבריאה**' והלימוד של '**התחדשות**', שהסמ"ך-מ"ם מגיע לאדם: 'איפה היית עד עכשיו?!' והוא משיב לו: '**אני לא יודע... אני אמרתי עכשיו תיקון הכללי, ועכשיו אני מתחיל חיים חדשים!**'... הרי רבינו מבטיח שאתה לא צריך לדאוג...

כמובן, זה לא נותן היתר ח"ו לאדם שיכול לעשות מה שהוא רוצה, אבל הנה אדם שהוא בא בחלישות הדעת, והוא לא יודע איך להתמודד עם כל העבר שלו, אזי אל יישבר כלל וכלל - **תגיד** '**תיקון הכללי**'! **תגיד עשרה מזמורים של** '**תיקון הכללי**', **ואתה מתחיל חיים חדשים!**

וזה נכלל ב'**עֲשֵׂר עֲטָרוֹת נָטַל בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם**', הוא היום השמיני שעליו כתיב בפרשתן: "**בְּיוֹם הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תָּקִים אֶת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד**" - הקמת המשכן, שזה מרמז על הורדת השכינה לזה העולם, וכמו שכתוב בכל הספרים הקדושים, שהנה קורין על ה'**משכן**', והיכן הוא המשכן הזה? בתוך כל אחד ואחד מישראל! קראנו בפרשת תרומה: "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי **בְּתוֹכָם**"' - בתוך כל אחד ואחד!

זו '**הקמת המשכן**' ע"י משה רבינו, ומאז כבר יש כח ואפשרות לכל אחד שיתקיים אצלו '**בלבבי משכן אבנה**' - בתוך הלב שלי יהיה משכן של הקב"ה! זו נקודה נוספת בענין של התחדשות.

וזה ענין יום-הולדת רבינו ז"ל בראש-חודש ניסן, שהוא '**רֹאשׁ הַשָּׁנָה לַמְּלָכִים**' (ריש מס' ר"ה), ומי הם ה'**מלכים**'? בכלליות - חכמינו הקדושים אומרים (משנה שבת יד, ד): '**כל ישראל בני מלכים הם**'; וכן בפרטיות - אומרים חכמינו הקדושים (גיטין סב.): '**מאן מלכי? רבנן**'; וזהו ראש-השנה שבראש-חודש ניסן, שמתחילים 'בריאה חדשה' - דבר חדש!

ועל-כן, כדי שאדם יתחיל לגשת לכל העבודות ולכל העצות הקדושות שרבינו נותן לנו, מוכרחים להשתמש תמיד עם מידת ההתחדשות, ועם זה לעמוד חזק נגד הסמ"ך-מ"ם שבא להחליש דעת האדם 'למה אתה מתחיל עכשיו?! איפה היית?!' - אדם שומע את זה, והוא לא יודע מה להגיד לו... הוא באמת מתבייש היכן הוא היה... על זה יש את העצה הזאת - **מידת ההתחדשות!**

וזה מובא בהרבה מקומות בדברי רבינו ז"ל - הן בשיחות-הר"ן, הן בחיי-

מוהר"ן, והן בליקוטי־מוהר"ן, ויש תורה אחת בליקוטי־מוהר"ן שהיא מיוחדת לזה ביותר - **סימן רס"א**; אפשר לומר רמז נפלא, אם אדם רוצה לזכור את התורה הזאת, עפ"י הכתוב במראה הסנה, בעת שהתגלה הקב"ה למשה רבינו, אמר משה רבינו (שמות ג, ג): "**אָסֻרָה** נָּא וְאֶרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה", ואומר רש"י: '**אָסֻרָה** מִכָּאן לְהִתְקָרֵב לְשָׁם'; והוא לימוד שאדם רוצה להתקרב אל הקדושה, ומתחיל להתקרב מהמקום שבו הוא עומד! הנה אדם מרגיש שהוא **אָסֹר** - לשון 'קשירה' [כמו "**לֶאְסֹר** מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים" (תהלים קמט, ח)], היינו שהוא אסור בידי הסמ"ך־מ"ם, רח"ל - הוא קשור בדברים לא טובים, והוא צריך להתיר את המאסר שלו...

ובאמת אנחנו מברכים ברכה מיוחדת על זה בכל יום בבוקר, שהקב"ה הוא '**מַתִּיר אֲסוּרִים**', והעניין הזה כולל המון דברים, ולאו דווקא בפשטות - לצאת מבית האסורים. צריכים לדעת, שאמנם כל מילה של התפילה כוללת הרבה דברים, אבל במיוחד הברכה הזאת - '**מַתִּיר אֲסוּרִים**', היא כוללת הרבה דברים, למשל: אדם מתפלל הרבה שיזכה למצוא בת־זוגו ולהתחתן, וחכמינו הקדושים אומרים (סוטה ב.), שעד החתונה האדם הוא בגדר "אסור בבית האסורים", ודורשים זאת על הפסוק (תהלים סח, ז) "**אֱלֹקִים מוֹשִׁיב יְחִידִים בַּיְתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת**", שזה סובב והולך על שידוכים, שאדם היה עד החתונה כלוא וקשור בביתו - או בתוך הנפש שלו, הוא הרגיש כמו בתוך בית־האסורים, והנה זכה למצוא את זיווגו והתחתן, ואזי מגיעה ברכה להקב"ה: רבש"ע, אתה '**מַתִּיר אֲסוּרִים**' - התרת אותי מבית־האסורים! אדם נותן תודה והודאה להקב"ה.

ומובא בדברי ה'פרישה' (על הטור), שהברכה הזאת סובבת על ענין הולדת ילדים, כי הולד היה במעי אמו כמו כלוא בבית־האסורים עד שהוא נולד, ועל זה מתפללים - הן הבעל והן האשה - על הענין של '**מַתִּיר אֲסוּרִים**'.

וזהו הרמז בתורה הנ"ל של רבינו - תורה **רס"א**, אותיות **אָסֻ"ר**, ענין שאדם הוא קשור ואסור, ועליו לקיים "**אָסֻרָה** נָּא וְאֶרְאֶה" - '**אָסֻרָה** מִכָּאן לְהִתְקָרֵב לְשָׁם' - להתקרב אל הקב"ה! ואיך?

מתחיל רבינו תורה זו: '**כְּשֶׁנּוֹפֵל אָדָם מִמַּדְרֵגָתוֹ יֵדַע שֶׁמִּן הַשָּׁמַיִם הוּא, כִּי הִתְרַחֲקוּת תְּחִלַּת הִתְקָרְבוּת, עַל כֵּן נָפַל שֶׁיִּתְעוֹרֵר יוֹתֵר לְהִתְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ**'; ועתה אומר רבינו את העצה הנ"ל, שהיא העצה שכוללת את כל העצות: '**וַעֲצָתוֹ שֶׁיִּתְחִיל מֵחָדָשׁ לִכְנֹס בַּעֲבוֹדַת ה'**" - יתחיל מחדש! וזה לא מספיק שהוא 'מתחיל', ואולי יחשוב שיש לו איזה עבר כלשהו, על זה ממשיך תיכף ואומר רבינו: '**כְּאִלּוּ**

**לֹא הִתְחִיל עֲדַיִן כְּלָל מֵעוֹלָם**' - אתה בריה חדשה לגמרי! מסיים רבינו: '**וְזֶה כְּלָל גָּדוֹל בַּעֲבוֹדַת ה**' **שֶׁצְּרִיכִין מַמָּשׁ בְּכָל יוֹם לְהַתְחִיל מֵחָדָשׁ**', ומציין רבי נתן: '**וְעַיֵּן עִנְיָן זֶה עוֹד בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל**' - כי זהו לימוד שמוכר לנו הרבה בדברי רבינו ז"ל, כמה צריך אדם לחדש את עצמו; ומסיים רבי נתן: '**עַיֵּן הֵיטֵב בְּעִנְיָן זֶה, וְיֵעָרֵב לְךָ לָעַד**' - זה יהיה לך מתוק!

אז אם אדם ישאל: 'איפה רבינו אומר את זה'?... תאמר לו: הנה, תורה **רס"א**, בה רבינו נותן לנו מפתח איך לצאת מ'**בית האסורים**'! אתה מרגיש כמו **אָסִר** בבית האסורים? הנה יש תורה **רס"א**!

זהו הלימוד של התחדשות, שבלעדיו האדם הוא אבוד באיזושהי בחינה... אם אין לאדם את מידת ההתחדשות, הוא יישאר בשטויות שלו, בשיגעונות שלו, ולא ידע איך לעזוב את זה... - 'ככה אני, ומה אני יכול לעשות?'... **כל זה עד שהוא 'פעם ותלמיד' יכניס בעצמו: "אני מוכרח להיוולד מחדש! עלי לזרוק את כל השטויות שלי, כל השיגעונות שלי, את כל אלו הדברים לזרוק אל תוך הים, ואני אינני אותו בן-אדם! אכן, אתה מכיר אותי כמו אחד לא-נורמלי, אבל אם התחלתי היום מחדש - אתה לא מכיר אותי! אני אדם חדש לגמרי!"...**

רבינו צעק לנו "**אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל**", ורבינו לא סתם אומר לנו את זה - וזהו... רבינו נותן לנו את הכלים איך נזכה לחיות עם זה!

לא למדת שום דבר בחייך, ואין לך שום רקע של לימוד, ואתה ממש עם הארץ בעל מוח סתום, ה' ישמור, ורבינו אומר לך: **תתחיל!** קח חומש, ותתחיל! קח נ"ך, משניות, גמרא, ותתחיל! - 'אבל מה היה עד עכשיו?'... **אתה נולדת עכשיו - "אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ"!**

הפסוק הזה - "**אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ**" - מוזכר בדברי רבינו (ליקו"מ ח"ב סי' סא) גבי משיח צדקנו, שהנה נשמת משיח צדקנו היא עוד קודם בריאת העולם, ומתגלגלת בכל דור ודור בצדיקי הדור, וכמו שלמדנו בימים אלו ב'דף היומי' (סנהדרין צח.), שאליהו הנביא אמר לרבי יהושע בן לוי, שמשיח יושב '**אפיתחא דרומי**' - על שער העיר רומי, כי בכל דור נשמת משיח מגולגלת בצדיקי הדור.

אגב, הגמרא אומרת שם, שרבי יהושע שאל את אליהו הנביא: '**ומאי סימניה**' - מה הסימן שאני אכיר שאכן הוא זה המשיח? ענה לו אליהו הנביא, שהוא יושב בין עניים מלאים בחלאים, והוא '**שרי חד ואסיר חד**' - הוא מתיר בכל פעם תחבושת אחת מהתחבושות שיש לו על פצעיו, והוא מקנח את מקום

המכה, וקושרה בחזרה.

ויש פה רמז נפלא להלימוד הנ"ל של **'מַתִּיר אֲסוּרִים'**, שאדם **מתיר** את עצמו מבית **האסורים** שלו, שזהו הסימן על משיח - שהוא **'שרי חד ואסיר חד'**, היינו שאדם מרגיש קשור ואסור בדברים לא טובים, ויש לו ממש כאבים וכל מיני פצעים וכו', ועתה הוא צריך להתיר את זה, ושיתקיים אצלו **'מַתִּיר אֲסוּרִים'**, וזהו כל הגילוי של משיח צדקנו - להתיר אותנו מבית הכלא שלנו!

וגם המשך דברי הגמרא שם מתאים מאד לענייננו, כי כששאל אותו מתי המשיח בא, הוא אמר את הפסוק (תהלים צה, ז) **"הַיּוֹם אִם בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ"**, שזהו לימוד נוסף של רבינו בעניין **התחדשות**, ומובא בליקו"מ ח"א סי' ער"ב: **"הַיּוֹם אִם בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ' זֶה כְּלָל גָּדוֹל בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם, שֶׁלֹּא יָשִׂים לְנֶגֶד עֵינָיו כִּי אִם אוֹתוֹ הַיּוֹם**; שזהו כל העניין של התחדשות, שאין לאדם אלא רק את **'היום הזה'** - אתמול, שלשום, אין! יש רק "עכשיו"!

ועל כן, אם אדם רוצה להיכנס לאיזו עבודה שרק תהיה בעבודת השם, הוא מוכרח את העניין של התחדשות: **לימוד התורה** - 'אני מתחיל מעכשיו! אין לי שום חשבון על העבר! אני לא יודע איפה הייתי, מה למדתי, האם כן למדתי או לא למדתי, אני מתחיל מעכשיו!'.

וצריכים לדעת, שהעניין של **'התחדשות'** הוא לימוד הן ל"דרי מעלה" והן ל"דרי מטה", כלומר: אדם עלול לחשוב: 'רבינו לימד על מידת ההתחדשות, אבל אני לא כ"כ מיואש, אני ב"ה לא כ"כ בעומק השאול תחתית, ומה זה נוגע אליי?'... **אבל הלימוד של רבינו הוא הן ל'דרי מעלה' והן ל'דרי מטה'!** כי הנה רבינו ז"ל לימד אותנו דרך של **"בקי ברצוא ובקי בשוב"** - שגם כשאדם נמצא בעלייה, עליו להיות "בקי", ובמה להיות "בקי"? 'הרי אני למעלה'... לא! **עליך גם שם להתחיל בכל פעם מחדש!** למה? כי אם אתה תגיד: זכיתי כבר ללמוד הרבה... אני כבר "למדן" ו"מבין" ו"חשוב"... **הרי בזה אתה תוקע את עצמך! כי כך אתה לא תוכל אף־פעם להתקדם! והרי יש לך עוד הרבה מה ללמוד ולהשיג!**

וזהו לימוד נחוץ שלימדנו רבינו, שגם כשאדם נמצא בעלייה, והוא רוצה לעלות בעבודת השם, אזי אפילו שכבר זכה למה שזכה, תמיד יתחיל מחדש - **'אני לא יודע כלום!'...**

ורבינו הקדוש היה דוגמא חיה לזה, שהיה תמיד מחדש את עצמו ואומר "אני לא יודע כלום", וכמו שרבי נתן מתאר זאת בדבריו הקדושים, איך שרבינו ענה ואמר: **'אינני יודע כלום... למה אתם באים אלי בכלל?! מה אתם רוצים ממני?!'...** ורבי נתן מסביר שה**'איני יודע'** של

רבינו זה חידוש הרבה יותר מה'**ידיעה**'! ורבינו מסביר זאת בשיחות־הר"ן, ואמר שכשהתחיל לעסוק בעבודת השם - כל מה שעשה: כל העבודות, הצומות, וכל המדרגות, וכי חשב שיגיע לכאלו מדרגות שזכה אליהם? 'לא ידעתי את זה כלל וכלל'... א"כ בוודאי יש עוד הרבה מאד מה להשיג...

וכן הוא אצל כל אדם שמתחיל להיכנס בעבודת השם - הוא מתחיל ללמוד, להתפלל, מתחיל להתקדם, וכי הוא 'חלם' אי־פעם וחשב וידע שיגיע למה שיגיע? הלא הוא מכיר את מקומו... ונדבר 'למעשה' - שנוגע אלינו: וכי אדם 'חלם' פעם שיזכה לסיים חמשה חומשי תורה, שנים מקרא ואחד תרגום עם רש"י? הוא 'חלם' פעם שיזכה לסיים את התנ"ך? שיזכה לסיים ששה סדרי משנה, בבלי ירושלמי תוספתא? והנה החלום התגשם! זכינו לזה, או שאנחנו בדרך לזה, אבל זה דבר שלא 'חלמנו' בכלל... ולא רק שלא 'חלמנו' את זה - 'חלמנו' חלומות אחרים לגמרי... והנה פתאום זכינו לכאלה דברים - עברה לה שנה, וזכינו להשלים שנים מקרא ואחד תרגום - את כל החומש! 'אני בן עשרים, שלושים, ובפעם הראשונה זכיתי לסיים את כל החומש... ברוך שהחיינו!'... וכן לימוד נ"ך - אם זכינו 'לעלות על הרכבת', הרי התחלנו את סדר לימוד נ"ך לפני שנתיים [בר"ח ניסן], והשנה כבר עשינו סיום, והנה אנחנו כבר מסיימים ספר מלכים במחזור השני... וכן לימוד משניות - עכשיו כבר מסיימים סדר נזיקין, וכן לימוד הבי"ת - אם אדם לומד כסדרן, הרי זוכה לסיים תוספתא כל ארבעה־עשר חדשים, וכן מסכתות שלימות, אלו דברים שאדם לא 'חלם' עליהם, והוא זכה!

אז אדם שיש לו שכל, הוא עושה חשבון פשוט: **אם זכיתי לדברים כאלה שלא 'חלמתי' עליהם כלל, מי יודע לָמָה עוד אני יכול לזכות?...** אם אדם יהיה מקורב לצדיקים, ולא יהיה בטלן, הוא יחפש היטב 'מי שזיכה אותי באמת להגיע לדבר זה', הרי הוא יבין שבוודאי יש עוד הרבה דברים שהוא יכול לזכות, ואכן הוא יזכה באמת להגיע לדברים שהוא לא 'חלם' עליהם לעולם! הנה פתאום יש לו חשק ללמוד לימודים נוספים - מדרש רבה, מדרש תנחומא, זוהר, תיקונים, רמב"ם, טור, שו"ע, כתבי האר"י [כל מה שרבינו מונה בשיחה ע"ו שבשיחות־הר"ן], והוא רואה שאכן יש אפשרות לזה... אלו דברים שהוא לא חשב עליהם!

אז רבינו אמר על עצמו, שאני התחלתי לעסוק בעבודת השם, לא חלמתי ולא תיארתי שיש דברים כאלו - עוד הפעם, מדברים מהשגות של רבינו - שאין לנו מושג, אז רבינו הקדוש

עושה חשבון פשוט: אם לא חלמתי שיש השגות כאלו, אבל 'השגות' מדברים מדברים מאד מאד רוחניים וגבוהים, אז רבינו אומר: אותו דבר היום, שאני איפה שאני, ואני ג"כ מבין - מי שיש לו שכל - שיש עוד דברים כאלה גבוהים שאני עדיין לא יודע ולא התחלתי! אז זה חשבון צודק ופשוט, ולכן אומר רבינו **'אני לא יודע כלום!'**.

אז זה רבינו אומר ל**'דרי מעלה'**, שזה סובב על אנשים שהם אכן מתחזקים בעבודת השם - לומדים, עוסקים בתפילה, עוסקים במצוות מעשיות, ומשפרים את החיים שלהם בכל מיני עניינים - הן בכלליות, והן את החיים הפרטיים: כל המידות שצריך לשפר, לשבור את כל המידות הלא־טובות שיש לו [הרבי רבי אלימלך זי"ע ב'צעטיל קטן', מביא כמה מיני מידות שליליות שאדם צריך לעבוד עליהן - בושה פסולה, גאוה וכו'], והנה הוא מתחיל, הוא רוצה להתקדם, ואכן זוכה אט אט להגיע למשהו! השלום־בית שלו ב"ה משתפר, מאז שהוא זכה להתחתן - לא היה יום אחד שלא היו בו מריבות, והנה פתאום נהיה רוגע בבית, ואמנם עדיין לא הכל 'מושלם' - אבל יש כבר דיבורים טובים, ושורה השלום בבית.

אז אדם כזה עושה חשבון פשוט: 'אם עד עכשיו הייתי חכם, וזכיתי לקבל את העצות, והשתמשתי איתם, וזכיתי להגיע לכל זה, אז לעוד כמה דברים נפלאים אוכל לזכות אם יהיה לך שכל?'... **אם יש לך שכל, ובאמת תציית, ותקבל את העצות שנותנים לך, אתה תזכה לכזה שלום־בית שלא 'חלמת' בחיים שיש דבר כזה!**

הכלל, העניין של **'התחדשות'** שייך לכל אחד ואחד, ללא יוצא מן הכלל, ואפילו לאנשים 'גדולים', שכבר מתקדמים בעבודת השם, ג"כ יתחילו תמיד מחדש - **'לא יודע כלום! אני מתחיל מחדש!'**... וכדרכו הקדושה של רבינו, שהיה **דוגמא חיה** לזה! אלו דברים שלא היינו יכולין לומר מעצמנו, אבל זו שיחה שרבי נתן כתב ששמע מרבינו שאמר: **'אני לא יודע כלום! על מה אתם באים אליי?'**... כ"כ חידש את עצמו בכל עת ורגע!

מובא בחיי־מוהר"ן, שבכל פעם שרבינו הלך להתבודד, הוא התחיל את ההתבודדות באמרה זו: **'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי מַתְחִיל מֵעַכְשָׁו לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר! אֲנִי מַתְחִיל מֵעַכְשָׁו לִהְיוֹת עֶרְלִיכֶע אִיד!'** - התחדשות!

אגב, בשיחה זו רבינו כבר נתן לנו פתח, איך אדם יכול להתחיל את ההתבודדות שלו; זה צריך להיות הדבר הראשון! הנה הדפיסו את הקונטרס **'פנקס התבודדות'**, ומקווים שכבר

כולם מילאו את הקונטרס הזה, וכך יש לאדם כבר תמיד על מה להתפלל... ועם מה מתחילים את ההתבודדות?... הרי יש לך רשימה ארוכה... אבל עם מה מתחילים[ג]? אמר רבינו שכן היתה דרכו תמיד, שהתחיל כך את התבודדותו: **'רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי מַתְחִיל מֵעַכְשָׁו לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר! אֲנִי מַתְחִיל מֵעַכְשָׁו לִהְיוֹת עֶרְלִיכֶע אִיד!'** - התחדשות!

וכן הוא בהתפילות הקבועות, שאדם תמיד יעשה התחלה חדשה בהגעה אל התפילות הקבועות, וימסור נפשו על זה! הנה קשה לו, אבל הוא מחדש עצמו - **'מה שהיה אתמול, לא יודע... אני קופץ מהמיטה והולך להתפלל - שחרית, מנחה, מעריב, לא מפספס תפילה בציבור!'...**

ובנוסף, כל יום הולך להתבודד, אפילו כמה דקות - לדבר להקב"ה! ולזה ג"כ מוכרחים את ההתחדשות, כי בלי ההתחדשות, אם לא יהיה לו לאדם את ההקדמה הזאת, באמת הוא עלול להקשיב להסתה של **"מה נזכרת עכשיו?"**... משא"כ אם **"אין לי שום עבר, אני עכשיו נולדתי! מה זה למה נזכרתי עכשיו? כי נולדתי עכשיו!"**... - 'אני לא **'נזכרתי'**, אני **'נולדתי'** עכשיו! ואמנם זה נס שנולדתי עם יכולת דיבור, ועם מעט שכל... אני לא ממש כמו תינוק בן־יומו שעדיין לא יכול לדבר וכו', אבל אני נולדתי כמו בריאת אדם הראשון!'... וכמו שהגמרא אומרת, שאדם הראשון **'בְּצַבְיוֹנוֹ נִבְרָא'** - אדם הראשון לא נברא כמו תינוק קטן, אלא **'במילואו'** - בחצי ימיו, במילוי כוחותיו הוא נברא! אותו דבר אצל כל אחד, שמתקיים אצלו **"אֲנִי הַיּוֹם יְלַדְתִּיךָ"** - הרי 'נולדתי עכשיו'! כל אחד כפי גילו... **אני נולדתי עכשיו, ואני עכשיו משתמש עם הכוחות שנתנו לי כשהוציאו אותי מבית־האסורים!**

ואל לו לאדם לעשות חשבונות 'מה היה אתמול, שלשום, לפני שבוע, שנה', אלא **"עכשיו נולדתי מחדש, ואפשר לי להתחיל לעשות את כל העבודות שאני רוצה!"...**

וכמה צריכים את זה בעבודת התפילה, שיהיה אצל האדם תמיד בגדר **'חדש'** - שחרית חדשה, מנחה חדשה, ערבית חדשה, **כל תפילה - תפילה חדשה לגמרי! לא יודע איך התפללתי בבוקר או בערב, זה לא משנה! עכשיו אני לוקח את הסידור - "אה! תפילה חדשה!"... אני אומר 'לשם יחוד' וניגש להתפלל! לפני התפילה אומר 'הריני מקשר עצמי בתפילתי לכל הצדיקים האמיתיים וכו', ובפרט לרבינו**

---

ג. אכן כדי לצטט בקונטרס של ההתבודדות את השיחה זאת של רבינו, שאמר שכך התחיל את ההתבודדות, וזה כבר פתח נפלא לכל ההתבודדות... אחר שביקש זאת, וחידש את עצמו, יתחיל להגיד בתפילתו את כל הרשימה של צרכיו...

**הקדוש', ועכשיו אני ממתפלל מעריב חדשה!**

וזהו המפתח לכל הצלחת האדם בכל ענייני החיים שלו, וכמובן אי־אשפר לפרט את הכל, אבל זה צריך להיות בגדר **'דבר הלמד מעניינו'** - זה דבר שאפשר לו לאדם ללמוד ממנו ולהקיש לשאר ענייניו, בבחינת **'בנין אב'**, שהוא אחד מי"ג מידות שהתורה נדרשת בהן, ומה פירושו? שמוצאים דבר מסוים במקום אחד, ומזה **בונים** שהוא הדין בכל המקומות האחרים. וכן הוא לענייננו: נותנים לבן-אדם מפתח שנקרא **'התחדשות'**, ועליו לקחת את המפתח הזה, וללמוד ממנו את כל ענייני החיים! **תשמש עם זה לכל פרט ופרט של החיים שלך!**

וכן הוא לעניין קיום המצוות - שאדם מתחיל מחדש בעשיית צדקה וחסד, לעזור לבריות, לזכות את עם ישראל, שיש את הכח הזה ביד כל אחד ואחד, ובפרט שהוא שומע כ"כ הרבה ממעלת העניין הזה, ויודע מרבינו כמה זה חשוב העניין של **"יָפוּצוּ מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה"** - לזכות את עם ישראל, לדבר עם אנשים מעבודת השם, וכמו שאמר רבינו בפירוש (שיחות הר"ן, סימן רט): **"גַּם לִבְנֵיכֶם תּוֹדִיעוּ אֶת כָּל הַתּוֹרוֹת וְהַשִּׂיחוֹת הַנִּפְלָאוֹת וְהַנּוֹרָאוֹת וְהַמַּעֲשִׂיּוֹת וְכַיּוֹצֵא בָּהֶם אֲשֶׁר גִּלָּה לָנוּ"**; עוד איתא שם: **וְאָמַר אָז זֶה הַפָּסוּק בְּהִתְלַהֲבוּת גָּדוֹל כְּגַחֲלֵי אֵשׁ: "וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי בָנֶיךָ"** (דְּבָרִים ד'). (וְאָמַר בְּזֶה הַלָּשׁוֹן: "אַיְיעֶרְ קִינְדִיר זָאלְט אִיר מוֹדִיעַ זַיין וָואס דָּא הָאט זִיךְ גִּיטָאן"); רבינו ציווה זאת, שבכל הדורות ידעו תמיד מהעניין שלו, ונודיע זאת לכולם! ו**'לבניכם'** אין הכוונה רק על 'בנים' כפשוטו, אלא זה סובב והולך על כולם, שאדם זוכה שיש לו כזה רצון - **'אדרבה, הלוואי הייתי יכול לזכות את עם ישראל!'...** שזה בכלל סגולה לאדם עצמו להתחדש, וכהמשל הנפלא שרבינו סיפר פעם:

היה עשיר אחד, שהוא הלווה כספים להרבה אנשים. הוא היה עשיר גדול, ועשה צדקה וחסד, והלווה להרבה אנשים כספים שהיו זקוקים להם. עבר זמן, והלווים לא החזירו את ההלוואה, ולא התחילו אפילו להחזיר...

אגב, ישנם אנשים שלווים כסף מאחרים, וכשבאים לפרוע מהם את החוב - הנה הם שכחו... וישנה התרשלות מלשלם את החוב. **ואסור שיהיה דבר כזה! וזה בכלל 'גניבה'!** הפסוק אומר (תהלים לז, כא): **"לֹוֶה רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם"!** לווית כסף, עליך לעשות **את הכל** כדי לשלם[ד]!

ד. הבעיה בהחזרת חוב, בפרט כשזה חוב גדול, שאדם רוצה לשלם את הכל בבת-אחת, ואם אין לו - הוא מתבייש ומתחמק, וכולם מפסידים מזה... מוהרא"ש היה תמיד מדבר מזה, והיה רגיל לומר שישנה עצה פשוטה לזה: **לשלם**

נחזור למשל שסיפר רבינו: באחת מהפעמים, הלווה העשיר לאיזה אדם נזקק הלוואה קטנה. עבר זמן, ולא הצליח הלה להשיג את הכסף להשיב את החוב המועט שיש לו לעשיר, אבל הוא היה אדם ישר וחכם, ופנה לעשיר ואמר לו: 'אדוני, אני זוכר את החוב שאני חייב לך, ואני באמת מוכן לפרוע אותו, אבל אין לי עכשיו'... שמע זאת העשיר, והחל לצחוק - **'ההלוואה שלך היא "גרושים"... הרי אני הלוויתי לאנשים סכומים אדירים של כסף, והם מתרשלים ולא מגיעים לשלם... אני צריך לרדוף אחריהם, ואינם פורעים את חובותיהם הגדולים'...**

המשיך העשיר ואמר אל האיש: **'תקשיב, יש לי עצה בשבילך: אתה תהיה הגזבר שלי, ותלך אל אותם אנשים שחייבים לי את סכומי הכסף הגדולים, ותזכיר להם שוב ושוב על החוב, ותגבה מהם את הכסף, תפעל שיתחילו לשלם לי! ואם תעשה ככה - אני מוותר לך על החוב!'...**

רבינו אמר את המשל הזה על בני-אדם שהולכים להפיץ את אור האמונה בעולם, שהנה האדם בעצמו יודע היטב כמה 'חובות' יש לו להקב"ה, והוא בא לפניו יתברך ומתבייש מאד - 'אני חייב כך וכך' וכו', והקב"ה אומר לאדם: **'אתה תלך ותפיץ את אור האמונה לכולם - כמה שאתה יכול! תעורר בני אדם ללימוד התורה, לעבודת השם, לתפילה, ואני כבר אמחל לך על החוב שלך'...**

וזה ענין שאדם זוכה 'לְזַכּוֹת אֶת הָרַבִּים' - אם זה **להדפיס** ספרי רבינו, אם זה **לעורר** בני-אדם על הדפסה, אם זה לעורר אותם **שיתרמו** להדפסה, אם זה **להפיץ ולהביא** להם את הספרים, בזה מקרבים את הגאולה, ובזה מצילים נשמות ישראל!

וזאת צריכים אנו לזכור: **הרי ישנם, בלי עין הרע - 'בֶּן פֹּרָת יוֹסֵף', מיליונים אחינו בני ישראל בכל העולם, וכל זמן שלא הגיע אור רבינו לכל יהודי, לכל אחד ואחד - בלי יוצא מן הכלל! כל זמן שעדיין יש מישהו שלא קיבל את ספרי רבינו - 'סדר דרך הלימוד', וכל העצות הנפלאות, לא גמרנו ולא סיימנו את העבודה!...**

ומה אנחנו מרוויחים אם עוסקים בהפצה? שהקב"ה אומר: **'אתה הלכת**

---

**פרוטה אחר פרוטה!** לווית סכום מכובד של כסף? תבוא בכל פעם ותחזיר מעט - הנה עשרה שקל, הנה עשרים שקל, בכל פעם עוד סכום ועוד סכום, וכך המלווה יודע שאינך גנב, ואינך מתחמק ממנו... אתה אומר לו בכנות: 'באמת הייתי משלם לך הכל, אבל אין לי עכשיו, ולאט לאט אחזיר לך'... וכך אדם יכול לצאת מכל החובות שלו! בן-אדם רוצה לכסות את הכל, ואח"כ הוא לא עושה כלום... לכן כדאי להשתמש עם העצה הנפלאה הזאת - להתחיל לשלם מעט מעט, ויראה שסוף כל סוף ישלם את הכל.

**והפצת וזכית את הרבים, אני אמחל את החוב שלך!'**... הרי לכל אחד יש את החובות שלו, והקב"ה אומר: **אתה זכית את הרבים? אני מוחל על החוב!** וזה מאמר חכמינו הקדושים (יומא פז.): **'כָּל הַמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים, אֵין חֵטְא בָּא עַל יָדוֹ'**; כי מוחלים לו את הכל! למה? כי הוא מראה שזה הרצון שלו! הוא בעצמו בוודאי רוצה ג"כ לחזור בתשובה, ולא שהוא אומר 'אתה תעשה, ואני פטור'... לא! הלוואי שגם אני אזכה! אני מזכה את הרבים, ובאותו זמן אני אומר להקב"ה: **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הַלְוַאי שֶׁגַּם אֲנִי אוּכַל לַעֲמֹד בָּזֶה!** 'אני מפיץ גם לעצמי'...

פעם מוהרא"ש ישב במטוס, והיה אחד שהראה לו רשימה של כמות האנשים שזיכה אותם עם מצות תפילין; מוהרא"ש שאל אותו: 'איך קוראים לך?' ותיכף אמר: **'אני לא רואה את השם שלך ברשימה הזאת'**... מה הכוונה? אמר מוהרא"ש: **'זו הבעיה, שהוא לא מבין שעליו גם לזכות את עצמו עם מצות תפילין! אתה מזכה את כולם, וגם תחייה את עצמך שאתה מזכה את עצמך!'**... אותו דבר לעניין הפצה: **אתה מפיץ, ואתה מזכה את הרבים, גם תחייה את עצמך - 'גם אני זוכה!'**...

וזה גם נכלל בעניין של **התחדשות**, שאדם עלול להתיישן בזה ולהתחיל לחשוב 'אין לי כח... זה לא מתאים לי'... וצריך לחדש עצמו בזה, ולדעת אשר **כל אחד** יכול להשתתף בעניין של **'הפצה'** באיזו צורה, ואכן לא כל אחד מסוגל לעמוד בצומת - בחום או בקור - ולהפיץ את אור רבינו... אבל כל אחד יכול באיזו צורה להשתתף בהפצה - זה בטרחה, זה בכסף, זה בעידוד, **'הפצה'** שייכת בכל מיני דרכים, ואשרי אדם שהוא זוכה להצטרף ל**"יָפוּצוּ מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה"**!

אבל בהכל צריכים גם את העניין של **"אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ"** - התחלתי עם **'הַיּוֹם'**! 'אל תשאל אותי איפה הייתי, ולמה נזכרתי רק עכשיו, אני נולדתי **היום**, ואני מתחיל **מהיום**!'... **זה המפתח לכל הקדושות שיש בעולם!**

זהו הזמן המעולה שבו אנו נמצאים - **ימי התחדשות**, ימים של 'חינוך המשכן', אלו 'שבעת ימי המילואים', וביום ר"ח ניסן - ביום השמיני - יהיה 'הקמת המשכן', ואז מתחילים לקרוא את 'פרשת הנשיאים' - שכל נשיא הקריב לחנוכת המזבח את קרבנו במשך י"ב ימים, שהם כנגד י"ב שבטי ישראל שהקריבו למשכן, ורבינו אומר (ספר המידות, אות חיתון, סעיף ו): **'מִי שֶׁקָּשֶׁה לוֹ לִמְצֹא זִוּוּגוֹ, יַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִקְרוֹת בְּקָרְבָּנוֹת הַנְּשִׂיאִים'**; מה הטעם? **כי הבית של האדם זה 'בנין המשכן'!** אתה משבט דן, אתה משבט שמעון, אתה משבט בנימין, לא משנה איזה שבט אתה, אבל אתה חלק מ'הקמת המשכן'! והנה

מגיע כל יום ששייך לכל נשיא - ואתה מבקש שבזכות הנשיא של אותו היום[ה] **'יאירו נא עלי כל האורות הקדושות של השבט הזה'** שהקריב עכשיו את קרבנו להקמת המשכן, ובזה זכה להתחיל חיים חדשים - 'בנין המשכן'! ולכן זה מסוגל למצוא זיווג, כי זה ענין של אדם הזוכה להתחתן, שמתחיל לבנות בית, ובית הוא 'משכן'!

אלו הם הלימודים של ימים אלו - ימי המילואים, ימי בריאת שמים וארץ, שהם הימים המעולים האלו - עד ר"ח ניסן, וכן ר"ח ניסן בעצמו, שלקח **'עֲשֹׂר עֲטָרוֹת'**, וזהו הזמן לקנות בנפשנו את **מידת ההתחדשות**, ושזה לא יהיה אצלו בתור דבר 'זמני' - "חד פעמי"... **לא ולא! לקנות את זה בקנין נצחי!**

וזהו הזמן שמתאחדים כל הדברים האלו ביחד - שבת פרשת **פקודי**, שבסופה מוזכר העניין של הקמת המשכן, ומסיימים **'חזק'** - שנתחזק מאד, ומשלשים זאת: **"חזק חזק חזק"** - ג' פעמים, כמנין **'משה'**, כי מאיפה אנחנו מקבלים את החיזוק הזה? מהצדיקים! **בלי הצדיקים - איפה היינו?! הצדיקים מחזקים אותנו על כל העניינים האלו - "חֲזַק חֲזַק חֲזַק", 'אחי, תהיה חזק!'...**

ומה מיד אומרים? **'וְנִתְחַזֵּק'** - שהנה אתה שומע את הכרוז של **'חֲזַק'**, ומיד אתה אומר: בואו **'נִתְחַזֵּק'** - נתחזק ביחד! **קיבלת חיזוק מהצדיק, ומה אתה עושה? 'נִתְחַזֵּק' - כבר תחפש חבר, ובוא נתחזק ביחד!**

זהו הסיום של **ספר שמות**, שהוא סיום כל עבודות בנין המשכן, וכל העניין של יציאת מצרים, וזה **שבת מברכין חודש ניסן**, וכן **פרשת החודש**, שזה זמן שאנחנו מתחדשים, וכל הבריאה מתחדשת לגמרי!

ובזה נבין מה כל זה קשור לימי ניסן ופרשת החודש שנקרא בעזרת השם בשבת קודש [ומקורה בפרשת בא], שזו היתה פרשה שנאמרה למשה רבינו במצרים לפני יציאת מצרים, וכלשון הפסוק: **"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר"** - הם עדיין היו במצרים (כדאיתא שם ברש"י); והקב"ה אמר להם: **"הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה"**; קיבלנו את מצות קידוש החודש - שבכל שלושים יום מתחיל מחזור חדש של החודש, הן בלוח השנה הרגיל, והן ב'לוח' של חיי האדם, כי **'חודש'** הוא על שם **'התחדשות'**, שזה ענין של **"הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחָדְשֵׁי**

ה. יש נוסח שאומרים **"באם אני משבט פלוני"**, אבל יש נוסח מתוקן לומר: **"בזכות הנשיא משבט פלוני"** וכו'.

**הַשָּׁנָה"** - שלוש פעמים באותו פסוק מוזכר ענין של התחדשות: **"הַחֹדֶשׁ** הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ **חֳדָשִׁים"** רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְ**חָדְשֵׁי"** הַשָּׁנָה", וידוע ש**'שלוש פעמים הוי חזקה'** לכו"ע, א"כ זהו מה שאומר הפסוק: **"הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם"** - בפשטות: 'חודש' היינו אחד מן החדשים של השנה, אבל יותר מזה: **"הַחֹדֶשׁ הַזֶּה"** - ההתחדשות הזאת היא **"לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים"** - ה**'ראש'** שלך צריך **'להתחדש'**! אתה צריך להיות בן-אדם חדש! וזה **"ראש חדשים"** בתמידות! ישנם י"ב חדשי השנה [ולפעמים י"ג], אבל זה רק סימן לכם ל**"רֹאשׁ חֳדָשִׁים"** - שה**'ראש'** שלך **'יתחדש'** תמיד!

**"רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה"** - זה הראשון לכל ההתחדשות של כל השנה, דהיינו שצריכים עכשיו לקנות את זה בנפשנו, שאדם יחיה עם זה! לא שהוא מחכה עד שנה הבאה לפרשת החודש... **חס ושלום! זה קנין שאדם צריך לקנות בעצמו תמיד "לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה" - שבכל יום ויום הוא צריך להתחיל מחדש**, וכמו שאומר רבינו בתורה רס"א הנ"ל: **כאילו לא התחיל מעולם!**

והגילוי הזה היה בתוך ארץ מצרים, עוד לפני שעם ישראל יוצאים ממצרים ונעשים העם הנבחר להקב"ה; הם עוד יצאו ממצרים, יגיעו לים סוף, ויתקרבו להר סיני, אבל מהי ההקדמה ראשונה? מהי המצוה ראשונה שנתנה להם? מצות **'קידוש החודש'** - **'קידוש'** מידת ה**'התחדשות'**! בפשטות, "קידוש החודש" היינו ענין של "קידוש לבנה" - שמקדשים את החודש בראש החודש, אבל הלימוד שמונח במילים "קידוש החודש" הוא **'קידוש ההתחדשות'** - שזה יהיה לכם 'קדש קדשים'! **המידה הזאת של התחדשות תהיה אצלך קדש קדשים!** ודע היטב, שכדי לחיות באמת, ולזכות לצאת ממצרים, מוכרחים את המידה הזאת!

וזה מה שמשה רבינו אומר לעם ישראל, שהנה הם כבר קרובים, השם ישמור, אל נו"ן שערי טומאה [וכמובא בספרים הקדושים, והאריז"ל מביא זאת על הפסוק (שמות יב, לט) "וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ, שאם היו נשראים עוד רגע אחד במצרים - היו עלולים ח"ו להיתפס בשער הנו"ן של הטומאה, ואז כבר "כָּל בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן" (משלי ב, יט) - משם כבר לא יוצאים רח"ל...], והיו שרויים בתוך מ"ט שערי טומאה, והיה להם מאד מאד קשה, ואמנם הם לא התחתנו עם המצרים [וכמאמרם ז"ל (ב"ר עט, ז) על הפסוק (תהלים קכב, ד) "שִׁבְטֵי יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל"], אבל מאידך היה להם מאד קשה שהיו רואים את כל העבודה זרה, השטויות וההבלים של מצרים.

אבל הצדיק - משה רבינו - חיזק

אותם, והקב"ה אמר לו: **המצוה הראשונה שאתה צריך להביא לעם ישראל היא 'מצות קידוש החודש'!** למה? כי הנה משה רבינו יבוא לעם ישראל ויגיד להם 'אנחנו יוצאים ממצרים!' ויתחיל להסביר להם שיהיה קרבן פסח, ליל הסדר, מצה, מרור, יהיה כזה דבר יפה... אז כולם יסתכלו על משה רבינו: 'מה אתם רוצים מאיתנו?... הרי אנחנו זמן כה רב במחנה ההסגר הזה, ממש כמו בתוך בית האסורים, במשך שנים רבות... בחשבון הראשון היו אלו ארבע מאות שנה, ומתוכם שהו במצרים מאתיים ועשר שנים, שמתוכם קושי השעבוד היה מאה ותשעים שנה, אבל כבר כמה דורות היו במצרים, וכבר התיישנו שם, ומשה רבינו בא ואומר להם: 'אנחנו יוצאים מכאן!'... ואיך אנחנו יוצאים? **"הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם"** - אתם עכשיו נעשים בריה חדשה! יש מצות **'קידוש החודש' - 'קדושת ההתחדשות'**! אתם שוכחים את כל העבר שלכם, ומתחילים עכשיו חיים חדשים! נהייתם עכשיו "עם סגולה" להקב"ה, ואין שום עבר כלל! אין שום דבר!

זו היתה הקדמה ליציאת מצרים, לקרבן פסח, ולכל העבודות הקדושות שזכו לקבל - **התחדשות!** ומהו **'קרבן פסח'**? כמו שרבינו מלמד אותנו: **פה-סח,** הפה שלנו יתחיל לדבר להקב"ה! הפה שלנו ישוח דיבורי תורה, דיבורי תפילה! כל ענין ה'סדר' שעם ישראל זוכים בליל פסח, הכל הוא ענין **'עבודות חדשות'** שזוכים להתחיל!

ובזה יהיה לנו כבר הבנה חדשה ברש"י הראשון בתורה הקדושה[1] על הפסוק **"בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ"**, ואומר רש"י[2]: **'אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לֹא הָיָה צָרִיךְ לְהַתְחִיל אֶת הַתּוֹרָה אֶלָּא מֵהַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם'** - לכאורה היתה התורה הקדושה צריכה להתחיל מפרשת החודש, במקום **"בְּרֵאשִׁית"** היה צריך להיות **"הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים"**... למה? ממשיך רש"י: **'שֶׁהֵיא מִצְוָה רִאשׁוֹנָה שֶׁנִּצְטַוּוּ יִשְׂרָאֵל'** - והרי

---

1. מעלה יתירה ישנה ל**'התחלה'**, וידוע שבתוך התחלת הדבר מונח העיקר, בבחינת (קהלת ז, ח) **"טוֹב אַחֲרִית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ"**.

2. כמה גדולה היא מעלת לימוד רש"י הקדוש! רבינו מכנה את רש"י הקדוש **'אחיה של התורה'** (שיחות הר"ן, סי' רכג)! צדיקים אמרו, שללמוד רש"י זו סגולה ליראת שמים, והרמז במילת **רש"י** - ראשי תיבות **י'ר'את ש'מים**, ואשרי מי שלומד את הפרשה גם עם פירוש רש"י! הרי אתה ממילא לומד את הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום, ומה יהיה אם תגיד גם את הרש"י? אז יקח עוד כמה דקות... תיקח חומש עם רש"י מנוקד, וכך לא יהיה לך קשה, ותקרא את הרש"י! איזו שמחה זו! איזו סגולה נפלאה ליראת שמים ולהכל! צדיקים אמרו שלימוד רש"י מסוגל לרפואה, והרמז בפסוק (שמות כא, יט) "רַק שִׁבְתּוֹ יִתֵּן וְרַפֹּא יְרַפֵּא" - **רַ'ק שִׁ'בְתּוֹ יִ'תֵּן** ראשי תיבות **רש"י**, ואזי: **"וְרַפֹּא יְרַפֵּא"**! אם תרגיל את עצמך ללמוד רש"י - יהיה לך רפואה! הרבה רמזים יש בעניין של רש"י.

עיקר התורה זה המצוות, א"כ היתה התורה צריכה להתחיל עם המצווה הראשונה. **'וּמַה טַּעַם פָּתַח בִּבְרֵאשִׁית? מִשּׁוּם "כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם"** (תְּהִלִּים קיא, ו)'; ע"כ דברי רש"י. עלינו להתבונן: מה כתוב פה? **איזה אור מונח במילים אלו!**

הנה התורה אכן היתה צריכה לכאורה להתחיל מ"**הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם**", שהיא מצוה ראשונה, אבל אדם היה עלול לומר: 'הנה יש מצוה ראשונה בתורה, אבל איפה הייתי עד עכשיו?... הרי אני כבר מזמן בזה העולם - אני בגיל כך וכך, והעולם קיים כבר כך וכך שנים, ומה אתה מדבר איתי?... הלא עברו כבר 5,785 שנה מבריאת שמים וארץ, ולמה פתאום נזכרת לדבר איתי?!... אני פה כבר עשרים שנה, שלושים או ארבעים שנה, ומה פתאום אתה מדבר איתי מ'התחדשות'?!'...

על זה אומר רש"י: הקב"ה פתח את כל התורה ב"**בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ**" כדי שיתקיים "**כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ**", **'כֹּחַ מַעֲשָׂיו'** זו בריאת שמים וארץ, **'הִגִּיד לְעַמּוֹ'** - המשיך לעמו [כי 'הגיד' לשון המשכה]; כלומר: הקב"ה נתן לעם ישראל את **'כֹּחַ מַעֲשָׂיו'** - שגם **לו בעצמו** יש ענין של בריאת שמים וארץ! אתה מתחיל ללמוד תורה? "**בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ**" - בריאה חדשה! אתה מתחיל להתפלל? "**בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ**" - בריאה חדשה! אתה מתחיל לשפר את המידות שלך - לשפר את השלום־בית שלך? "**בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ**" - התחדשות!

זהו "**כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ**" - הקב"ה נתן לנו את **'כֹּחַ מַעֲשָׂיו'**! כי אם יתחיל להגיד לנו מצוות, אדם עלול לטעון 'פספסתי כבר המון זמן... הרבה שנים חלפו ולא זכיתי'... **על זה אומרים לך: לא! תזכור אשר "בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ" - התורה היא נצחית! "כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ"!**

וממשיך רש"י ואומר, שהעניין הזה אמור ביותר על ארץ־ישראל, שהנה הגויים יבואו ויגידו: 'מה אתם מחפשים בארץ־ישראל?' אז אנחנו נגיד: **'הקב"ה ברא את העולם, וגם את כל האומות, ולנו הוא נתן את ארץ־ישראל, ומה אתם רוצים?'**... ומה זה **'ארץ־ישראל'**? מגלה לנו רבינו בכמה מקומות בספרו הקדוש: **ארץ־ישראל זה גילוי אמונה!** שזהו **'כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם'** - אמונה!

כי אותו ענין יש בעניין **'אמונה'**, שהנה אדם רוצה להתחזק באמונה, אבל הוא מיד אומר: 'איפה הייתי עד עכשיו?... מה עשיתי עד עכשיו?... לא הייתי חזק

מספיק באמונה'... אבל אומרים לך: **לא! "בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים" - יש עכשיו בריאה חדשה! ארץ־ישראל חדשה!** ואם אומות העולם אומרים 'אתם גנבים... גנבתם לנו את ארץ־ישראל'... תזכור היטב: **הקב"ה ברא את העולם, ואנחנו קיבלנו מתנה!**

וכמו שרש"י אומר בסוף פרשת בא [שהיא מקור פרשת החודש], בפרשיות התפילין - 'קדש' 'והיה כי יביאך', ששתי פרשיות אלו מדברות מעניין ארץ־ישראל, וכמו שמזכירים שם (שמות יג, יא): **"וְהָיָה כִּי יְבִאֲךָ ה' אֶל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ וּנְתָנָהּ לָךְ"**, ועל המילים **'וּנְתָנָהּ לָךְ'** אומר רש"י: **'תהא בעיניך כאלו נתנה לך בו ביום, ואל תהי בעיניך כירושת אבות'**; זהו ציווי! מי שזוכה לומר את פרשיות אלו בכל יום - 'קדש' 'והיה כי יביאך', זהו מנהג קדוש שכשאדם מניח תפילין יאמר את אלו הפרשיות - "וְהָיָה כִּי יְבִאֲךָ ה' אֶל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ **'וּנְתָנָהּ לָךְ'**", מתי? **היום!** שהדבר הזה מובא אצל קבלת התורה, שכתוב **"בַּיּוֹם הַזֶּה** בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי" (שם יט, א), ואומרים חכמינו הקדושים: **'בכל יום יהיו בעיניך כחדשים'**; ואותו דבר בארץ־ישראל, שהיא מקום האמונה, ואדם צריך לדעת שבכל יום כאילו קיבל היום את ארץ־ישראל, וזוכה במתנת־חינם להיות בארץ־ישראל!

**אשרי מי שמנסה להחיות עצמו ולשמח עצמו בזה שהוא נמצא בארץ־ישראל, שהוא זוכה להיות באוויר הקדוש של ארץ־ישראל, והוא ניצל מן האוויר הטמא של חוץ־לארץ - ארץ העמים!** וכמובא בדברי חכמינו הקדושים, שיש בזה הלכות טומאה וטהרה, ואסור לכהן לצאת לחוץ־לארץ - זה אוויר טמא! **ואנחנו שזוכים להיות בארץ־ישראל - כמה עלינו להודות להקב"ה על זה! זה צריך להיות חלק מהתודה והודאה שלנו להקב"ה יום־יומי - שאנחנו זוכים להיות כאן בארץ־ישראל!** לא כל אחד זוכה... ואפילו אם איננו זוכים עדיין להבין את כל הפנימיות וכו', אבל בפשטות: **קיבלנו ארץ־ישראל! קדושת ארץ־ישראל!**

**וכמובן, צריכים להיזהר שלא להתייחס לכל הקליפות והטומאה שיש וכו', זה ניסיון גדול, אבל זה דווקא בגלל שהקדושה היא כ"כ גבוהה - לכן "זֶה לְעֻמַּת זֶה" יש את הקליפות והערב־רב שמתערבים רח"ל, ומנסים ח"ו להחליש את הקדושה הזאת! אבל אשרי אדם הזוכה להחיות עצמו עם ארץ־ישראל - 'אה! ארץ־ישראל! אוויר הנח והזך!'...** זוהי קדושת ארץ־ישראל, שה**'אֲוִיר'** בעצמו הוא **"אוֹר י"**!

והכל נכלל ב**"כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם"**, ועל־כן פתחה התורה ב**"בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים"** - הקב"ה ברא את העולם, ונתן לנו את ארץ־

ישראל, ומתי נְתָנָהּ לנו? **היום!** התחלנו היום - **"בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים"**!

ועל־ידי־זה אפשר לנו להגיע לפרשת החודש: **"הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים"**; כי אם אנחנו יודעים שהבריאה היא **'בריאה חדשה'** - **"בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים"**, ו**"כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ"**, שיש **'עכשיו'** בריאה חדשה, ממילא נקבל את כל מצוות התורה, נשמח עם זה, ונכין את עצמנו לקראת חג הפסח, נבקש ונתפלל שנזכה להקריב קרבן פסח בירושלים!

זה האור הגדול של ימים אלו - **חתיכה אחת של התחדשות!**

הקב"ה יעזור לנו, שנזכה להתחדש! שנזכה להיות ממש בריה חדשה **בכל העניינים** - ברוחניות ובגשמיות! כי את מידת ההתחדשות צריכים גם בגשמיות, כי הנה אדם עוסק בעבודה שלו, ויש לו את המלאכה שלו, ולפעמים הוא בא לחלישות הדעת - זה לא מצליח כ"כ, לא 'הלך' לו עכשיו, והוא מתייאש... אבל צריכים גם בזה התחדשות, לחדש עצמו בכל פעם מחדש! אומץ חדש! 'לא הלך לי עד עכשיו? אני מסנה! אני עושה את הכל!'... **ואם אדם הוא עקשן - סוף־כל־סוף הוא מצליח!** רק אדם צריך להיות חזק... לא שהוא יתיישן בדעתו - 'יש לי כבר חנות הרבה זמן... יש לי כבר מלאכה, ואני עובד כך וכך זמן'... **לא! כל פעם אני בא מחדש - יום חדש, מלאכה חדשה, עסק חדש!** כך תהיה לו הצלחה...

הקב"ה יעזור לנו, שנקנה את מידת ההתחדשות - להתחדש בכל העניינים, יהיו לנו חיים חדשים, וישועות חדשות בכל העניינים! מגיע חודש ניסן, שהוא החודש ש"**הַיְשׁוּעוֹת בּוֹ מַקִּיפוֹת**" - נזכה לכל הישועות! והישועה הגדולה, שנזכה באמת שיגיע משיח צדקנו, והוא יגיד לכולם **"אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ"** - אנחנו חדשים! ויהיה גילוי שכינה לכל העולם, ותהא הגאולה השלימה!

breslev.shely@gmail.com